

fremkomme med et fuldstændigt Forslag til en Ombannelse af hele dette Forhold, saa skal jeg ikke modsig det, men tør heller ikke tiltræde hans Betragtning. Naar det ærede Medlem endvidere yttrede, at hvis dette ikke skete, saa vilde det være rigtigt at nedlægge en Commission, da vil jeg dertil sige, at forsaavidt denne Tanke kunde støttes af Regjeringen, saa kunde jeg tiltræde den, men hvis ikke, saa troer jeg ikke, det vilde være klogt at gjøre det. Foruden de Betragtninger, jeg allerede har nævnt, er der endnu en, som maaskee kunde forjæne at komme med i Bedømmelse, og det er den, at naar Pensions- og Vønningsvæsenet i nogle Aar holder sig paa det samme Standpunkt, saa er det muligt, at det vil synke endeel allerede derved, at Pengene tabe i Værdi, og man maa endvidere tage i Betragtning, at hvis Pensionsvæsenet aldeles skulde ophæves, saa er det mindre i Samklang med Grundloven, og det vilde maaskee forbyde Vøningerne saameget, at det kunde være et stort Spørgsmaal, om der egentlig var tjent Noget derved. Den høitærede Indenrigsminister yttrede, at det, hvorpaa det kom an paa Finantsfagets Behandling, var, at man ikke saae Stillingen enten for lys eller for mørk, og dert er jeg fuldkommen enig med ham. Jeg er enig med de Talere, der have antydet, at man ikke kan kalde Stillingen lys; men jeg troer heller ikke, den er saa mørk, at den fortjener at kaldes fortvivlet. Naar man tager Stillingen, saavidt man efter det Fremlagte formaaer at overskue den, og betragter den den 1ste April 1866, saa er den jo omtrent saaledes, at Statsgjælden er 131 Millioner, at Activmassen er noget over 65 Millioner, og at der desuden er en ikke ubetydelig Værdi i Statsdomainer, navnlig Jernbaner. Naar man trækker de to sidste Punkter fra det første, nemlig Statsgjælden, saa bliver det, der er tilbage, dog ikke en saa stor Sum, at man skulde have Marsag til at fortvivle derover eller tabe Haabet for Fremtiden. Der er næsten af alle de foregaaende Talere talt om Formen, og det maa derfor maaskee ogsaa tillades mig at fremsætte min Tanke i saa Henseende. Den er nærmest rettet paa de ikke finansielle Medlemmer, det vil sige dem, der ikke allerede ere trængte ind i Finants-

sagen i saa godt som alle dens Enkeltheder. Idet jeg har gjort Forsøg paa at trænge ind ibetmindste i dens Hovedpunkter, saa godt jeg kunde, har jeg stødt an imod, at den Form, hvori de nuværende Oplysninger ere fremsatte, ikke giver nogen let Afgang til at sætte sig ind deri. Man mangler det historiske Tilbageblik; man mangler Sammenligningen, og man mangler derved det Nødvendige, for at danne sig noget klart Begreb om Fremtiden. Der er talt om Brutto- og Nettosystemet. Jeg hører til dem, der udelukkende foretrække Nettosystemet, idet jeg troer, at det er den eneste Maade, hvorpaa man kan komme til en rigtig klar Forestilling om, hvad der virkelig er Indtægt, og hvad der virkelig er Udgift. Med Hensyn til Formen tænker jeg mig de Oplysninger, vi allerede have, ledsagede af en Oversigt, omtrent som saa: De finansielle Indtægter og Udgifter skulde opføres baade efter Bruttosystemet og efter Nettosystemet, omtrent som i det første Udsnit af Statsregnskabet, ikke alene for det fremtidige, for det nuværende og for det forudgaaende Finantsaar, men for den nærmeste Tid tilbage — jeg tænker mig her indtil den Tid, hvorfra vor nuværende finansielle Tidsregning vel nærmest maa anses for at begynde, den 1ste April 1865; ligeledes en kort Antegnelse af Statsgjælden for samme Tid, endvidere af Activerne og endelig af Statsejendommene, det vil sige Jernbanerne og de øvrige Domainer med deres formodede Salgsværdi, tilligemed deres directe Udbytte. Med en saadan Oversigt, ledsaget af en Sammenstilling for de enkelte Aar med de foregaaende, med korte Oplysninger om, hvad der har bevirket Forandringerne, og med Henvisning til, hvor den hyderligere Oplysning var at finde, troer jeg, at Arbejdet vilde være ikke ubetydelig lettere, og det vil være til betydeligt Gavn for Arbejdets Fremadskriden og for den rigtige Bedømmelse af Finantsfagen i det Hele. Saaledes som Sagen stiller sig for mig, var Activmassen den 1ste April 1865 69 Mill. Rd. Jeg nævner maaskee en feilagtig Sum, men det er af den Grund, at jeg neppe troer, at noget Medlem formaaer bestemt at nævne den rigtige Sum. Jeg kommer til denne Sum, ved at lægge de